

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19C/39/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213663
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8114213663.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v právnej veci žalobcu Pohotovosť, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto o návrhu žalobcu v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 5C/264/2012, takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a.

Náhradu trov konania žalovanému n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Humenné dňa 27.9.2012 a zapísanou pod spisovou značkou 5C 264/2012, domáhal toho, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu náhradu majetkovej škody vo výške 5.418,61 eura a nemajetkovú ujmu vo výške 1.083,72 eura z dôvodu oneskoreného rozhodnutia Okresného súdu Humenné o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie žalobcu ako oprávneného proti povinnému Jaroslavovi Hrinovi, nar. 31.3.1959, bytom 267 82 Dlhé nad Cirochou 384 vo veci, ktorá bola súdnym exekútorom vedená pod č. 5Er/520/2011.

Žalobca návrh skutkovo a právne odôvodnil tým, že Okresný súd Humenné nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti, pričom o žiadosti o udelenie poverenia rozhodol až rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Vec pritom nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny, v rozpore so zákonom, neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas obdobia, keď nerozhodol v lehote vyplývajúcej zo zákona, nevykonával vo veci také úkony, ktoré by mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty. Majetková škoda predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu. Nemôže tiež nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si žalobca uplatňuje za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, stratu dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie. Suma náhrady nemajetkovej ujmy eura predstavuje 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom.

Uznesením zo dňa 5.10.2012 Okresný súd Humenné spojil na spoločné konanie veci pôvodne vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 5C 260 - 269/2012, s tým, že sa budú viesť pod spoločnou spisovou značkou 5C 260/2012.

Vec bola po vylúčení sudcov Okresného súdu Humenné z prejednávania a rozhodovania veci uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 18. októbra 2012 č.k. 8NcC 19/2012 prikázaná Okresnému súdu Prešov; na Okresnom súde Prešov bola vec pôvodne vedená pod sp. zn. 13C 416/2012.

Pod touto spisovou značkou bola uskutočnená príprava pojednávania, v rámci ktorej účastníkom bolo doručené uznesenie o procesných právach a poučeníach podľa § 114 O.sp.

Žalovaný v nádvážnosti na to podal vyjadrenie, že s návrhom nesúhlasí s odôvodnením, že žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody s odkazom na zákon č. 514/2003 Z. z., avšak predpoklady pre náhradu škody nepreukázal. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky podmienky súčasne, musí ísť o nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, musí vzniknúť škoda a medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou musí byť príčinná súvislosť. Nepreukázal ani predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy. Podľa žalovaného práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľa na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúca slabé finančné a právne vnímanie nízkopríjmových osôb. Jeho postupy nie sú v súlade s dobrými mravmi.

Suma náhrady majetkovej škody je len sumou hypotetickou, nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, nejde o skutočnú škodu, ktorá by žalobcovi vznikla. Úvaha žalobcu, ktorou sa riadil pri vyčíslení nemajetkovej ujmy však nie je správna, pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutné zohľadniť špecifiká každej jednotlivéj veci, aj to, o aký subjekt ide, pokiaľ tvrdí, že mu vznikla ujma, t. j. či ide o osobu fyzickú alebo právnickú a u oboch nárokov nie je splnený predpoklad príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím alebo postupom a tvrdenou škodou.

Uznesením zo dňa 19.2.2014 č.k 13C 416/2012 Okresný súd Prešov okrem iného rozhodol tak, že vylúčil na samostatné konanie vec vedenú pôvodne na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 5C 264/2012 a vec bola zapísaná pod spisovou značkou 19C 39/2014.

2. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa účastníci nedostavili, pričom žalobca na rozdiel od žalovaného požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že sa nemohol pripraviť na pojednávanie, lebo mu nebolo oznámené o akú konkrétnu spisovú značku návrhu sa jedná.

Súd nepovažoval tieto dôvody za spôsobilé skutočne odňať žalobcovi právo na spravodlivý proces a pojednával v neprítomnosti účastníkov, vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

Žalobca je vedený v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I v oddieli Sro vo vložke č. 23636/B s dňom zápisu 14.3. 2001 v predmete činnosti o.i. poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

Dňa 7.7.2011 bola Okresnému súdu Humenné doručená pod sp.zn. EX 7124/11 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z exekútorskeho úradu, so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, na vykonanie exekúcie žalobcu ako oprávneného proti povinnému Jaroslavovi Hrinovi, nar. 31.3.1959, bytom 267 82 Dlhé nad Cirochou 384 na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, zo dňa 9.2.2011 sp. zn. SR 13966/10 na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 1 536,83 eura s prísl., pričom nárok vyplýval z vystavenej blankozmenky, ktorá zabezpečovala úver zo dňa 5.3.2009 poskytnutý povinnému. Vec bola zapísaná pod sp.zn. 5Er 520/2011.

Listom zo dňa 18.7.2011 Okresný súd Humenné vyzval právneho zástupcu oprávneného, aby súdu v lehote 15 dní ozrejmil účel poskytnutia úveru, t.j. účel, na ktorý boli poskytnuté finančné prostriedky v predtlačenej zmluve o úvere č. 8570512 zo dňa 5.3.2009 bol na účel zamestnania. Rovnako požiadal Stály rozhodcovský súd o zaslanie rovnopisu spisu. Žiadané správy a spisy mu boli na základe tejto požiadavky aj doručené.

Po ich preštudovaní následne uznesením zo dňa 8.septembra 2011č.k. 5Er 520/2011-36, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.10.2011, Okresný súd Humenné rozhodol tak, že zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Ďalším rozhodnutím zo dňa 27. októbra 2011 č.k. 5Er 520/2011-44, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.12.2011, Okresný súd Humenné rozhodol tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

3. Na základe takto zisteného skutkového stavu s poukazom na ustálenú súdnu prax pri rozhodovaní týchto sporov súd právne uzatvára:

Predmetom konania sú nároky žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej umy z dôvodu oneskoreného rozhodnutia súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia v exekučnej veci, v ktorej žalobca bol oprávnenou osobou, ktoré nároky je potrebné podriadiť pod ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v ďalšom aj len „zákon č. 514/2003“) a vykladať ich v zmysle článkov 46 a 48 (právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom

a/ nezákonným rozhodnutím,

b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo

d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) tohto zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,

2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. v znení účinnom od 1.1.2013, ktorý však je potrebné aplikovať aj v tomto prípade, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prieťahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 15 ods. 1 tohto zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nárok s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 tohto zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi

poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 tohto zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody.

V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a pri uplatnení nároku na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1 a 2.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, pričom táto lehota od 1.6.2010 neplatí pre rozhodcovské rozsudky. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 45 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b),

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Z tohto vyplýva, že predpokladom toho, aby bolo možné v konaní pred súdom rozhodovať o náhrade škody a nemajetkovej ujmy ako dôsledku nesprávneho úradného postupu, pre nedodržanie zákonnej lehoty alebo prietahy v konaní je podanie sťažnosti na prietahy v exekučnom konaní, resp. podanie žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní (§ 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z.), rozhodnutie o tom, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, následkom ktorého sú prietahy v súdnom konaní (§ 120 a nasl. zákona č. 385/2000 Z. z.), rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorého vyplýva, že porušené bolo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti konštatujúce porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

V danom prípade niet dôkazu o tom, aby vo vzťahu k predmetnej exekučnej veci bolo v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 vydané rozhodnutie alebo stanovisko kompetentného orgánu, že v namietanom exekučnom konaní došlo k zbytočným prietahom alebo že by sudca rozhodujúci v exekučnej veci bol disciplinárne zodpovedný za prietahy exekučného konania. Z tohto dôvodu chýba prvý a základný predpoklad pre uplatnenie nároku žalobcu tvrdeného v žalobe.

Pokiaľ by aj súd postupoval podľa právnej úpravy platnej do 31.12.2012, nárok žalobcu aj v takom prípade by nebol preukázaný a dôvodný predovšetkým s poukazom na to, že exekučný súd bol v celom rozsahu oprávnený na preskúmanie exekučného titulu za účelom zistenia, či sú splnené formálne a materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie, pričom nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Pojem „zbytočné prietahy“ je pojmom autonómnym, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Podľa Ústavného súdu SR doba rozhodovania exekučného súdu o žiadosti

súdneho exekútora o udelenie poverenia v trvaní viac ako 13 mesiacov by vo všeobecnosti nebola ústavne udržateľnou, ale pokiaľ sťažovateľ (sťažovateľ v konaní pred Ústavným súdom bol samotný žalobca) podával žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcie hromadne v rovnakom čase, zaťažil tým všeobecný súd väčším počtom podaní vzhľadom na čo musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o žiadostiach súdneho exekútora bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné..(rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9.12.2010 sp. zn. II US 545/2010 a zo dňa 14.12.2012 sp.zn. IV.ÚS 606/2012).

Žalobca nepreukázal a teda neuniesol dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení, z ktorých odvádzal dôvodnosť svojich nárokov ani pokiaľ sa jedná o preukázanie skutočnej výšky tejto škody a dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy, ani nepreukázal príčinnú súvislosť medzi postupom exekučného súdu a tvrdým vznikom škody a nemateriálnej ujmy, preto súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. ale keďže úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Podľa ustanovenia § 205 ods. 2, 3 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.